

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ

2024 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2025

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇERİK

NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ 2024 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

**NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ
2024 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU**

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ

2024 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	5
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	6
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	6
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	7
6. DENETİM GÖRÜŞÜ	8
7. DENETİM BULGULARI	8

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu	2
Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu	2
Tablo 3: 2024 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi	3
Tablo 4: 2024 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi	3

KISALTMALAR

AŞ	: Anonim Şirketi
KPSS	: Kamu Personeli Seçme Sınavı
ÖSYM	: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı
TL	: Türk Lirası
YÖK	: Yükseköğretim Kurulu

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Kanunda Sayılan İstisnalar Dışında Dolu Kadroya Görevlendirme Yapılması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Necmettin Erbakan Üniversitesi 28.03.1983 tarih ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu'na 14.07.2010 tarih ve 6005 sayılı Kanun'un 1'inci maddesi ile eklenen ek madde ile kurulmuştur.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ve 124 sayılı Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumlarının İdari Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'dir.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir. Söz konusu Kanun'un 12'nci maddesinde yükseköğretim kurumlarının görevleri sayılmış olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Necmettin Erbakan Üniversitesinin akademik yapısında rektörlük, senato, fakülte dekanlıkları, yüksekokul, enstitü, uygulama ve araştırma merkez müdürlükleri bulunmakta, idari yapısında ise üniversite yönetim kurulu, genel sekreterlik, daire başkanlıkları, hukuk müşavirliği ve müdürlükler yer almaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanlığı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Üniversite bünyesinde; 20 fakülte, 1 yüksekokul, 4 enstitü, 7 meslek yüksekokulu, 1 konservatuvar, 1 hastane ve 27 uygulama ve araştırma merkezi bulunmaktadır.

Akademik ve idari personelin sınıf, unvan ve kadro dağılım bilgileri Tablo 1 ve 2’de yer almaktadır.

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Profesör	444	118	562
Doçent	308	146	454
Doktor öğretim üyesi	328	131	459
Öğretim görevlisi	223	39	262
Araştırma görevlisi	566	289	855
Toplam	1.869	723	2.592

Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu

Hizmet Sınıfı	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Genel idare	329	240	569
Sağlık	1.259	314	1.573
Teknik	103	31	134
Avukatlık	5	0	5
Din	0	2	2
Yardımcı	74	96	170
Sözleşmeli	749	163	912
İşçi	605	33	638
Toplam	3.124	879	4.003

Üniversitede 2024 yıl sonu itibarıyla kadrolu akademik, idari (sözleşmeli idari personel dahil) ve işçi personel toplamı 4.993’tür. Ayrıca Üniversitede 14 yabancı uyruklu akademik personel çalışmaktadır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’na ekli II sayılı cetvelin, (A) “Özel Bütçeli İdareler” bölümünde yer alan Necmettin Erbakan Üniversitesi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

İdarenin ekonomik sınıflandırma açısından 2024 yılına ait ödenek dağılımına ve yıl sonu harcama gerçekleştirmelerine ilişkin tablo aşağıdadır.

Tablo 3: 2024 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi

Gider Türü	Ödenek (TL)	Gerçekleşme (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
01 Personel Giderleri	3.509.282.977,00	3.475.958.160,93	99,05
02 Sos. Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	411.242.000,00	400.850.414,32	97,47
03 Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	350.530.469,00	298.518.868,49	85,16
05 Cari Transferler	601.066.177,00	598.403.433,60	99,56
06 Sermaye Giderleri	309.938.000,00	252.358.399,28	81,42
Toplam	5.182.059.623,00	5.026.089.276,62	96,99

2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 4.639.233.000,00 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine yıl içinde 542.826.623,00 TL ödenek eklenmiş ve toplam ödenek 5.182.059.623,00 TL'ye ulaşmış olup ödeneğin %96,99'u olan 5.026.089.276,62 TL kullanılmıştır.

Personel giderlerinde 3.509.282.977,00 TL ödeneğin 3.475.958.160,93 TL'si, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde 411.242.000,00 TL ödeneğin 400.850.414,32 TL'si, mal ve hizmet alımı giderlerinde 350.530.469,00 TL ödeneğin 298.518.868,49 TL'si, cari transferlerde 601.066.177,00 TL ödeneğin 598.403.433,60 TL'si, sermaye giderlerinde 309.938.000,00 TL ödeneğin 252.358.399,28 TL'si harcanmıştır.

Üniversite tarafından 2024 yılında; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı, Erasmus Değişim Programı destekleri ile Avrupa Birliği hibelerinden toplam 33.242.480,09 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

2024 yılı bütçe gelirleri tahmin ve gerçekleşme bilgileri Tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 4: 2024 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi

Gelir Türü	Gelir Tahmini (TL)	Gerçekleşen (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	51.168.000,00	84.463.032,82	165,07
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	4.509.021.000,00	4.690.051.955,00	104,01
Diğer Gelirler	79.044.000,00	206.541.922,26	261,30
Toplam	4.639.233.000,00	4.981.056.910,08	107,37
Gelirlerden Red ve İadeler (-)	0,00	607.796,56	-
Net Toplam	4.639.233.000,00	4.980.449.113,52	107,36

2024 yılı bütçesine göre tahmin edilen bütçe geliri 4.639.233.000,00 TL olan Üniversitenin, yıl sonunda gerçekleşen net bütçe geliri 4.980.449.113,52 TL'dir.

Dönem faaliyet geliri 5.417.926.335,88 TL, gelirlerden indirim, iade ve iskonto toplamı 607.796,56 TL, enflasyon düzeltmesi toplamı 1.170.785.555,79 TL ve faaliyet gideri 5.144.276.499,47 TL olan Üniversite, 2024 yılını 1.443.827.595,64 TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamlamıştır.

Üniversite özel bütçesi dışında bulunan;

-Döner sermaye işletmesi 2024 yılında 4.301.915.015,34 TL gelir elde etmiş, buna karşılık 4.342.195.534,45 TL gider gerçekleşmiş ve dönem 40.280.519,11 TL zararla tamamlanmıştır.

Üniversite, 05.07.2018 tarih ve 9614 sayılı Türkiye Ticaret Sicil Gazetesinde tescil edilen Meram Teknoloji Transfer Ofisi Anonim Şirketi'nin sermayesinin tamamına sahiptir. Adı geçen AŞ'nin kuruluş sermayesi 75.000,00 TL'dir.

Ayrıca Üniversite, 04.12.2015 tarih ve 8961 sayılı Türkiye Sicil Gazetesi'nde tescil edilen Innopark Konya Teknoloji Geliştirme Bölgesi Yönetici Anonim Şirketi'nin ortağıdır. Adı geçen AŞ'nin kuruluş sermayesi 15.208.400,00 TL olup, Üniversitenin %0,013 oranında ortaklığı bulunmaktadır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve raporlama standartları Kurul tarafından belirlenen kurallara tabidir. Kamu İdaresi ayrıca adı geçen Kanun'un 80'inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları

hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede, tahakkuk esaslı muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmassından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile

bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kanun uyarınca iç kontrol sistemi; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

İç kontrolün işleyişi ile ilgili ayrıntılı hükümler, 26.12.2007 tarihli ve 26738 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan rehberlerle belirlenmiştir. 2024 yılı denetimi kapsamında, mezkûr mevzuat çerçevesinde, Üniversite iç kontrol sistemi aşağıdaki şekilde değerlendirilmektedir:

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir. İdarede "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yeterlidir. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur.

Risk Değerlendirme Standartları

Stratejik plan zamanında yayımlanmış ve içerik açısından mevzuata uygundur.İdare performans programı içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır. İdare iç kontrol risklerini tam ve doğru şekilde belirlemiştir. Risklerin değerlendirilmesine yönelik çalışma yapılmıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmıştır ve personele duyurulmuştur. İdare tarafından yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır. İdarede yapılan görevlendirmelerde, bunları farklı kişiler arasında dağıtılarak “görevler ayrılığı” ilkesine uyulmuştur. İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri ve sorumluları belirlenmiştir. Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali

Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'a uygun olarak kurulmuştur. Kamu idaresinin ön mali kontrol yönergesi mevcuttur.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır. İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcuttur ve içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'ne uygundur.

İzleme Standartları

İdarenin tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi, yılda en az bir kez değerlendirilmekte ve değerlendirme sonuçları İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlanmaktadır. Kamu İdaresinde iç denetim birimi kurulmuş olup 3 iç denetçi kadrosu bulunmaktadır ve bu kadrolar doludur. İç denetim biriminin iç kontrol sistemine ilişkin denetim ve raporlama çalışmaları mevcuttur.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Necmettin Erbakan Üniversitesi 2024 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde herhangi bir bilgi yer almamaktadır.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Kanunda Sayılan İstisnalar Dışında Dolu Kadroya Görevlendirme Yapılması

Üniversitede dolu olan genel sekreter, daire başkanı, şube müdürü, enstitü sekreteri, fakülte sekreteri ve yüksekokul sekreteri kadrolarına 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda sayılan istisnalar dışında görevlendirme yapıldığı tespit edilmiştir.

657 sayılı Kanun'un "Vekâlet görevi ve aylık verilmesinin şartları" başlıklı 86'ncı maddesinde; memurların kanuni izin, geçici görev, disiplin cezası uygulaması veya görevden uzaklaştırma nedenleriyle işlerinden geçici olarak ayrılmalari halinde yerlerine, kurum içinden veya diğer kurumlardan veya açıktan vekil atanabileceği ifade edilmiştir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 13'üncü maddesinin görev, yetki ve sorumlulukları düzenleyen (b) fıkrasının 4'üncü bendine göre rektörün; gerekli gördüğü hallerde üniversiteyi oluşturan kuruluş ve birimlerde görevli öğretim elemanlarının ve diğer personelin görev yerlerini değiştirme veya bunlara yeni görevler verme yetkisi bulunmaktadır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri çerçevesinde dolu kadro, kadronun halen başka bir memur tarafından kullanılıyor olması hali olup, dolu kadroya vekâlet ancak, kadroda bulunan memurun kanuni izin, geçici görev, disiplin cezası uygulaması veya görevden uzaklaştırma nedenleriyle işinden geçici olarak ayrılması halinde mümkündür.

Yapılan incelemede; Üniversitede genel sekreter, daire başkanı, şube müdürü, enstitü sekreteri, fakülte sekreteri ve yüksekokul sekreteri kadrolarına usulüne göre atanmış personelin asıl kadrosu dışında çalıştırılmakta olduğu ve bu personelin kadro görevlerinin ise yine görevlendirme ile başka personel tarafından yürütüldüğü tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında özetle, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 13'üncü maddesinin (b) fıkrasında rektörün görev, yetki ve sorumluluklarının düzenlendiği, bulguya konu atamaların ise rektöre bu madde ile verilen takdir yetkisi kapsamında yapıldığı belirtilmiştir.

Sonuç olarak, dolu kadroya görevlendirme yapılması uygulamasına son verilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ**

2024 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	3
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	4
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	4
5. DENETİM GÖRÜŞÜ	5
6. DENETİM BULGULARI	5
7. EKLER	12

KISALTMALAR

DMO : Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü

TL : Türk Lirası

YÖK : Yükseköğretim Kurulu

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Döner Sermaye İşletme Biriminin Mevzuatta Tarifi Olmayan İşlemleri Yetkisiz Gerçekleştirilmesi
2. Personelin Mesai İçi Döner Sermaye Katkı Verilerinin Otomasyon Sistemine Mesai Dışı Veri Olarak Girilebilmesi
3. Faaliyeti Olmayan Döner Sermaye İşletme Birimleri Bulunması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Necmettin Erbakan Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58. Maddesine Göre Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik kapsamında, 18.01.2021 tarih ve 31368 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Necmettin Erbakan Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Yönetmeliği ile kurulmuştur.

Döner Sermaye İşletmesi, Yönetmelik'in 5'inci maddesinde sayılan ve aşağıda yer verilen faaliyetleri yürüterek gelir elde etmektedir:

a) Yükseköğretim Kurumları dışındaki kamu kurum ve kuruluşları ile, gerçek ve tüzel kişilerce talep edilecek bilimsel görüş, proje, araştırma ve benzeri hizmetleri yapmak, seminer, konferans, sempozyum düzenlemek, kurslar açmak,

b) Danışmanlık, her türlü tercüme hizmetleri, plan, proje uygulama, deney raporları, fizibilite etüdü, süreç değerlendirmesi ve geliştirilmesi, model deneyimleri, bilgi işlem ve iş değerlendirmesi veya organizasyonu, analiz, ölçme ve etanolaj hizmetleri ve faaliyet alanı ile ilgili olarak, bakım, onarım, basım, yayın, cilt ve üretimle ilgili hizmetleri yapmak,

c) Eğitime ve öğretime yönelik uygulamalarla sınırlı olmak üzere, sportif alanlarda bireysel ve takım olarak performans değerlendirmesi, psikolojik danışmanlık, diyet analiz ve kontrolü, antrenman planlanması, sporcu sağlığını koruma ve geliştirmeye yönelik hizmetlerde bulunmak,

d) Eğitime-öğretime yönelik uygulamalarla sınırlı kalmak üzere, grafik tasarımı, afiş, broşür, sergi ve fuar düzenlemesi, iç ve dış mekan düzenlemeleri, tanıtım ve reklam filmleri, resim, heykel, seramik çalışmaları, müzikli oyunlar ve tiyatro oyunları yazılması, sahnelenmesi, bale ve tiyatro temsilleri ile konser ve resitaller düzenlenmesi ve benzer hizmetler yapma,

e) Sağlık hizmetleri ile ilgili klinikler, poliklinikler, laboratuvarlar, her türlü muayene, tetkik, tedavi, bakım ve hizmet üretmek, yataklı ve yataksız geçici kuruluşlar işletmek ve üretimleri ile ilgili faaliyetlerde bulunmak,

f) Mevcut fiziki kapasiteyi değerlendirerek hizmet birimlerinin faaliyet alanları ile sınırlı olmak üzere yukarıda sayılanlar dışında kalan her türlü iş, hizmet ve mal üretiminde

bulunmak ve Rektörün izni alınmak koşuluyla üretilen iş, hizmet ve malları pazarlamak ve satmak olarak belirlenmiştir.

Yükseköğretim kurumlarının döner sermaye faaliyetleri çerçevesinde; hizmet sunum şartları ve kriterleri de dikkate alınmak suretiyle personelin unvanı, görevi, çalışma şartları ve süresi, eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ve mesleki uygulamalar ile ilgili performansı ve özellik arz eden riskli bölümlerde çalışma gibi hizmete katkı unsurları da esas alınarak yapılan ek ödemelerde, 18.02.2011 tarihli ve 27850 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Döner Sermaye Gelirlerinden Yapılacak Ek Ödemenin Dağıtılmasında Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik hükümleri uygulanmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Rektörlüğe bağlı çalışan Döner Sermaye İşletmesi; İşletme Müdürlüğü ve Saymanlık Müdürlüğü şeklinde teşkilatlanmış olup gelir getirici birim sayısı 22’dir.

İşletme Müdürlüğünde; 1 işletme müdürü, 3 şef, 1 idari memur, 1.074 sürekli işçi ve 227 Sözleşmeli Personel hizmet vermektedir.

Saymanlık Müdürlüğünde ise Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli 1 Saymanlık müdürü, 1 Saymanlık müdür yardımcısı ve 5 memur bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esaslar, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Döner sermaye işletme bütçesi adı geçen Yönetmelik’in 4’üncü maddesine göre hazırlanmakta ve üniversite yönetim kurulunun onaylaması ile kesinleşmektedir.

Necmettin Erbakan Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün giderleri elde edilen gelirlerle finanse edilmekte olup 2024 yılında özel bütçeden herhangi bir kaynak kullanılmamıştır.

Başlangıç bütçesinde 3.753.558.145,00 TL gelir öngörülmüş olup gider bütçesi de aynı tutarda hazırlanmıştır. Yıl içerisinde ek bütçelerle bütçe tahminleri güncellenmiş olup gider ve gelir bütçeleri 4.809.476.145,00 TL'ye yükselmiştir.

İşletmenin 2024 yılında 4.342.195.534,45 TL bütçe giderine karşılık 4.301.915.015,34 TL bütçe geliri elde ettiği anlaşılmıştır.

İşletmede 2024 yılı gelir tablosuna göre 4.301.915.015,34 TL gelir elde edilmiş, 4.342.195.534,45 TL gider gerçekleşmiş ve dönem 40.280.519,11 TL zararla tamamlanmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Necmettin Erbakan Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin muhasebe ve raporlama işlemleri, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan ve yönetilen Döner Sermayeli İşletmeler Muhasebe Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Adı geçen Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hâllerde 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esasları kıyasen uygulanmaktadır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Gelir tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine

uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmış ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Necmettin Erbakan Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2024 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde herhangi bir bilgi yer almamaktadır.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Döner Sermaye İşletme Biriminin Mevzuatta Tarifi Olmayan İşlemleri Yetkisiz Gerçekleştirilmesi

İletişim Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi bünyesinde merkezin kuruluşunu, faaliyetlerini ve yönetim organlarını düzenleyen Yönetmelikte tarif edilmediği ve yetki verilmediği halde Merkezin, etik kurulu toplantıları için sekreteryaya işleri ile etik kurul başvuru ücretleri tahsilat işlemleri ve tahsil edilen gelirin dağıtım işlemlerini gerçekleştirdiği tespit edilmiştir.

Necmettin Erbakan Üniversitesi İletişim Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliğinin Merkezin faaliyet alanları başlıklı 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında merkezin faaliyet alanları bentler halinde sayılmıştır. Son bentte;

"Merkezin çalışma alanı kapsamında Rektör tarafından belirlenen ya da Yönetim Kurulu tarafından kararlaştırılan diğer faaliyetleri gerçekleştirmek veya Merkezin amaçlarına uygun olarak verilen diğer görevleri yerine getirmek" ifadesine yer verilerek; merkezin faaliyet alanı ve amaçlarına uygun olması kaydıyla Rektör ve Yönetim kurulu tarafından kararlaştırılan faaliyetleri ve görevleri yerine getirebileceği belirtilmiştir.

28.12.2022 tarih ve 21 sayılı Üniversite Yönetim Kurulu kararı ile İlaç ve Tıbbi Cihaz Dışı Araştırmalar, Diş Hekimliği Fakültesi İlaç ve Tıbbi Cihaz Dışı Araştırmalar, Fen ve Mühendislik Bilimleri Bilimsel Araştırmalar, Sağlık Bilimleri Bilimsel Araştırmalar ile Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu kurulduğu ve bu kurullara bilimsel araştırma etiği kapsamında yapılacak başvuruların alınması, kurulun gündeminin oluşturulması ve kurul kararlarının yazılması ve başvuruca tebliği işlemlerinin Yönetmelikte tayin edilen amaçları ve faaliyet alanına uygun olmadığı halde merkez tarafından yürütüldüğü görülmüştür.

Ayrıca, merkezin yönetim organları arasında da sayılmayan koordinatörlük ve sekreteryaya personeli ile etik kurullarda Rektör tarafından üye olarak görevlendirilen öğretim üyelerine, merkezin Yönetmelikte sayılan faaliyetlerine katkıları olmadığı halde merkezin döner sermaye hesabından döner sermaye ek ödemesi yapıldığı görülmüştür.

2547 sayılı Kanun'un "Yönetmelikler" başlıklı 65' inci maddesinde; bilimsel araştırma ve yayın etiği kurullarının oluşumu, görevleri ve çalışmalarına ilişkin usul ve esasların Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tarafından çıkarılacak bir yönetmelik ile düzenleneceği belirtilmiş ve bu kapsamda Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi düzenlenmiştir. Söz konusu Yönergeye göre bilimsel araştırma ve yayın etiği ile ilgili oluşturulan kurulların sekreteryası 2547 sayılı Kanun'un "Yönetmelikler" başlıklı 65' inci maddesinde; bilimsel araştırma ve yayın etiği kurullarının oluşumu, görevleri ve çalışmalarına ilişkin usul ve esasların Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tarafından çıkarılacak bir yönetmelik ile düzenleneceği belirtilmiş ve bu kapsamda Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi düzenlenmiştir. Söz konusu Yönergede, bilimsel araştırma ve yayın etiği kurulların sekreteryaya görevinin yükseköğretim kurumunun hukuk müşavirliği tarafından yürütüleceği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda açıklanan mevzuat hükümlerinden, İletişim Araştırmaları Uygulama ve Araştırma merkezinin sadece, Rektörlük bünyesinde sadece Yönetmelikte tarif edilen ve yetki

verilen işleri yürütmekle görevlendirildiği anlaşıldığından, merkezin yetkisi dışındaki işlemleri yapabilmesi için Yönetmelikte gecikmeksizin değişiklik yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında özetle; etik kurula başvuru ücreti alınması uygulamasının geçen yıl sonlandırıldığı belirtilmiştir.

Sonuç olarak, bulguda bahse konu edilen yetkisiz gerçekleşen işlemlerin başvuru ücreti alınması işleminden ibaret olmadığı, kurula yapılan başvuruların kurul gündemine alınması, görüşülmesi ve alınan kararların yazımı gibi işlemlerin sekreteryaya birimi olarak ilgili merkez tarafından yetkisiz yapılmaya devam ettiği anlaşıldığından bu işlemlerin Yönetmelikte birimin yetkili olduğu görev ve faaliyetlere eklenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Personelin Mesai İçi Döner Sermaye Katkı Verilerinin Otomasyon Sistemine Mesai Dışı Veri Olarak Girilebilmesi

Meram Tıp Fakültesi ve Diş Hekimliği Fakültesi Döner Sermaye İşletme Birimlerinde, personelin mesai içi katkı ödemelerine esas teşkil eden muayene verilerinin, hastane otomasyon sistemlerine mesai dışı veri olarak girilebildiği tespit edilmiştir.

Yükseköğretim Kurumlarında Döner Sermaye Gelirlerinden Yapılacak Ek Ödemenin Dağıtılmasında Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik'in;

“Tanımlar” başlıklı 3’üncü maddesinde, “... ö) *Mesai dışı gelir: İlgili mevzuatı uyarınca tespit edilen çalışma saatleri dışında ve hafta sonu ve resmi tatillerde elde edilen geliri,*

p) Mesai içi gelir: İlgili mevzuatı uyarınca tespit edilen çalışma saatleri içinde elde edilen geliri,

...”

“Dağıtım Esasları” başlıklı 5’inci maddesinin 15’inci fıkrasında, “*Öğretim üyelerinin mesai saatleri dışında üniversitede sundukları sağlık hizmetlerinden dolayı 5510 sayılı Kanunun 73 üncü maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca alınan ilave ücretler döner sermaye işletmesinin ayrı bir hesabında toplanır. Elde edilen gelirin % 50’sinden az % 60’ından fazla olmamak üzere Üniversite Yönetim kurulunca tespit edilecek oranı, mesai saatleri dışında sağlık hizmeti sunan öğretim üyesine/üyelerine mesai içinde gerçekleştirilen iş miktarı ve çeşidi dikkate alınarak belirlenen toplam performansı aşmamak kaydıyla, ek ödeme matrahının % 950’sini geçmemek üzere her ay ayrıca ödenir.*”

Denilmektedir.

Buna göre, mesai dışı faaliyet sonucunda elde edilen gelirin dağıtımında belirlenen usul ve esaslar farklı olduğundan, döner sermaye gelirlerinin hesaplanmasında ve bu gelirlerden yapılacak ödemelerin belirlenmesinde hizmetin mesai içinde ya da mesai dışında verilmiş olması büyük önem arz etmektedir.

Meram Tıp Fakültesi ve Diş Hekimliği Fakültesi Döner Sermaye gelirlerinden yapılacak ek ödemenin dağıtılmasında; gelire katkısı olan personelin yapmış olduğu işlemlerin mesai içinde ya da dışında olup olmadığının belirlenmesi için hastane otomasyon sistemi kullanılmaktadır.

Yapılan incelemede; hastane otomasyon yazılımının ve uygulama kontrollerinin, mesai saatleri içerisinde mesai dışı işlem kaydı girilmesini engelleyecek şekilde tasarlanmadığı, örneklem yoluyla seçilen öğretim görevlilerine ait mesai saatleri içerisinde yapılmış muayenelerin, otomasyon sistemine mesai dışı kayıt olarak girilebilmesi sonucu, personele daha yüksek olan mesai dışı katkı payları üzerinden ödeme yapılabileceği tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında özetle; hekimlerin mesai saatleri dışında sunulan özel muayene ve sağlık hizmetleri için yeterli sayıda personel çalıştırılmadığından randevu verilmesi ve muayene sırası oluşturulması işlemlerinin sisteme girişinin mesai saatleri içinde yapıldığı, hizmetlerin hekimler tarafından mesai saatleri dışında verildiği belirtilmiştir.

Mesai saatlerinin içinde kalan işlemlerle mesai saatleri dışında kalan işlemlerin birbirinden kesin ayrılması ve muayene ve randevu verilerinin otomasyon sisteminin mesai içi verilerin mesai saati dışında veri girişine izin vermemesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 3: Faaliyeti Olmayan Döner Sermaye İşletme Birimleri Bulunması

Bazı döner sermaye işletme birimlerinin kuruluşundan belli bir süre sonra herhangi bir faaliyette bulunmadığı görülmüştür. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun "Döner Sermaye" başlıklı 58'inci maddesinin "a" fıkrasında Yükseköğretim kurumlarında Üniversite Yönetim Kurulunun önerisi ve Yükseköğretim Kurulunun onayı ile döner sermaye işletmesi kurulabileceği belirtilmektedir.

18.06.2020 tarih ve 31159 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasına İlişkin Yönetmelik'in "Kuruluş" başlıklı 4'üncü maddesinde; Yükseköğretim kurumlarınca, ilgili yönetim kurulunun önerisi ve Yükseköğretim Kurulunun onayı, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü ve

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığının görüşü alınarak döner sermaye işletmesi kurulabileceği hüküm altına alınmıştır.

Aynı Yönetmelik'in 'Faaliyet Alanları' başlıklı 3'üncü maddesinde ise; "Döner sermaye işletmelerinin yükseköğretim kurumlarının esas faaliyetlerini aksatmayacak şekilde çalıştırılması gerekir. Bu işletmelerin;

a) Bilimsel görüş vermek, proje hazırlamak, araştırma, uygulama ve benzeri hizmetler yapmak,

b) Belirli bilimsel sonuçların uygulamasını sağlamak,

c) Üniversite ve ona bağlı kurumlarda hasta muayene ve tedavisi yapmak ve bunlarla ilgili tahlil ve araştırmaları yürütmek,

ç) Faaliyet alanları ile sınırlı olarak mal ve hizmet üretiminde bulunmak amaçlarından biri veya birkaçına yönelik faaliyette bulunması gerekir.

Döner sermaye işletmeleri, çalışmaları sırasında eğitim ve öğretim ile bunlara katkıda bulunan uygulamayı ön planda tutar." denilerek döner sermaye işletmelerinin yukarıda sıralanan faaliyetlerden bir veya birkaçına yönelik mal veya hizmet üretiminde bulunması gerektiği açıkça belirtilmiştir.

Yapılan incelemede; Üniversite Yönetim Kurulunun önerisi ve Yükseköğretim Kurulunun onayı ile kurulan Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünde 2024 yılı itibariyle toplam 22 döner sermaye işletme biriminden sadece 19' unun aktif olduğu geriye kalan 3 işletme biriminin ise herhangi bir faaliyette bulunmadığı görülmüştür Fen Fakültesi Döner Sermaye İşletme Birimi, Geleneksel Sanatlar Uygulama ve Araştırma Merkezi Döner Sermaye İşletme Birimi, Güzel Sanatlar ve Mimarlık Fakültesi Döner Sermaye İşletme Biriminin 2024 yılında döner sermaye kuruluşunda amaçlanan gelir getirici faaliyeti olmamıştır. Oysa bu birimler döner sermaye ile ödenek verilen birimlerdir. Her birimin ayrı vergi numarası ile banka hesabı vardır.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58'inci maddesi uyarınca düzenlenen "Yükseköğretim Kurumları Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasına İlişkin Yönetmelik" in 3'üncü maddesinde de belirtildiği gibi döner sermaye işletmelerinin bu maddede sayılan mal ve hizmet üretiminde bulunmak amaçlarından biri veya birkaçına yönelik faaliyette bulunması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında özetle; faaliyeti olmayan birimlerin 2025 yılı sonunan kadar faaliyeti olmaması durumunda kapatılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak, herhangi bir mal ve hizmet üretiminde bulunmayan ya da bir yıldan daha kısa süre içinde faaliyete geçmesi söz konusu olmayan işletmelerin, özellikle yıl sonu itibariyle Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi üzerindeki gereksiz işlem yükü ve hacminin azaltılması açısından banka hesapları da kapatılarak tasfiye edilmesi gerektiği düşünülmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

7. EKLER

EK 1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Personelin Mesai İçi Döner Sermaye Katkı Verilerinin Otomasyon Sistemine Mesai Dışı Veri Olarak Girilebilmesi	2023	Yerine Getirilmedi	İdarece konuyla ilgili işlem tesis edilmediğinden tekrar bulgu konusu yapılmıştır.